

4. Nye undervisningstilbud til nye borgere fra udlandet (2010-74243)

Ændringer i danskuddannelsesloven og integrationsloven betyder, at kommunen fra midten af 2010 skal tilbyde arbejdsrettet danskundervisning for beskæftigede og et kursus, der er en forberedelse til en medborgerskabsprøve. Flere skoler ønsker at tilbyde undervisning i København.

INDSTILLING OG Beslutning

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen indstiller, at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget godkender,

1. At opgaven med at tilbyde intro-dansk for Københavns Kommune annonceres
2. At forvaltningen bemyndiges til at give afslag til skoler, der ønsker driftsaftale om andet end intro-dansk
3. At forvaltningen bemyndiges til at give afslag til skoler, der ønsker en godkendelse til at tilbyde andet end intro-dansk
4. At opgaven med at tilbyde kursus i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie lægges hos det kommunale CBSI Sprogcenter

Problemstilling

Fra 1. juli 2010 skal kommunerne tilbyde intro-dansk ved siden af de eksisterende tre danskuddannelser. Intro-dansk er arbejdsmarkedsrettet danskundervisning.

Fra 1. januar 2010 kan Københavns Kommune sige nej til, at andre kommuners sprogskoler tilbyder de tre eksisterende danskuddannelser i København. Københavns Kommune kan derimod ikke sige nej til, at andre kommuners skoler tilbyder intro-dansk.

De sprogskoler, der i dag tilbyder danskuddannelse for Københavns Kommune, vil gerne påtage sig opgaven med intro-dansk. Samtidig har flere andre skoler henvendt sig med ønsket om at tilbyde danskundervisning for eller i kommunen.

Fra 1. august 2010 skal kommunerne også tilbyde et nyt kursus i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie. Kurset er en forberedelse til en medborgerskabsprøve, som får betydning for adgangen til at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Løsning

Intro-dansk – arbejdsmarkedsrettet danskundervisning

Intro-dansk er en valgmulighed for nyankomne arbejdstagere, der har ordinær beskæftigelse. De såkaldte EU-grænsependlere, der bor uden for Danmark, men arbejder her, har også mulighed for at deltage i intro-dansk. Den nuværende målgruppe for integrationsloven kan derimod ikke få intro-dansk.

Undervisningens indhold er identisk med målene for de første moduler på danskuddannelsen, men undervisningen er 'arbejdsmarkedsrettet'.

Til forskel fra den øvrige undervisning efter danskuddannelsesloven er der ingen test eller prøver. Undervisningen tilbydes i maksimalt 250 timer. Integrationsministeriet forventer, at en stor del af

målgruppen for Danskuddannelse 2 og 3 i stedet for vil vælge intro-dansk.

Undervisningen skal afregnes efter en timetakst, som staten fastlægger. I 2010 er taksten 90 kr. pr. undervisningstime, betalt forud for 50 timer ad gangen. Kommunen skal også betale for arbejdstagere, der endnu ikke har en bopælskommune. Efterfølgende opkræves det udlagte beløb fra bopælskommunen.

Forvaltningen har modtaget en række henvendelser fra andre skoler, der gerne vil tilbyde intro-dansk for kommunen (se bilag 1). Også de sprogskoler, der i forvejen tilbyder almindelig danskuddannelse for kommunen, er interesserede.

Forvaltningen foreslår, at opgaven med at tilbyde intro-dansk for kommunen annonceres i efteråret, og at der efterfølgende indgås aftale med et afgrænset antal udbydere. En aftale indebærer, at kommunen påtager sig at føre administrativt, økonomisk og pædagogisk tilsyn med udbyderen.

Sigtet med at annoncere opgaven er blandt andet at få danskundervisningen ud på virksomhederne i større omfang. Prisen har kommunen derimod ingen indflydelse på.

Det er sandsynligt, at der vil være en eller flere private skoler med aftale med andre kommuner, der tilbyder intro-dansk i Københavns Kommune, da det ifølge loven ikke kræver Københavns Kommunes godkendelse, hvis undervisningen udføres efter aftale med en anden kommune (jævnfør nedenunder).

Henvendelser fra andre skoler om Danskuddannelse 1, 2 og 3

Flere af de skoler, der har henvendt sig ønsker også at tilbyde øvrig undervisning efter danskuddannelsesloven i København, dvs. Danskuddannelse 1, 2 og 3.

Det ønske kan en skole få opfyldt på to måder:

- Kommunen indgår driftsaftale med skolen.
- Kommunen godkender, at en skole, der har driftsaftale med en anden kommune, også tilbyder undervisning i København

Københavns Kommune kan kun indgå driftsaftale med en ny skole, hvis opgaven annonceres.

Ifølge kommunens advokat har kommunen ikke pligt til at gennemføre en annoncering i forhold til det eksisterende tilbud om Danskuddannelse 1, 2 og 3. Forvaltningen vurderer heller ikke, at der opnås fordele i forhold til kvalitet, bredde eller pris ved en annoncering. Årsagen hertil er, at der er stor fleksibilitet i de eksisterende aftaler, og kommunens samlede tilbud om danskuddannelse – med en kommunal og tre private skoler – er efter forvaltningens vurdering af høj kvalitet, er bredt og er blandt de billigste i landet.

Ønskes en annoncering kan det ske med 12 måneders varsel, svarende til opsigelsesvarslet i de gældende aftaler.

Kommunen kan godkende, at en skole, der hører under en anden kommune, tilbyder danskuddannelse i København - uden at opsiges de eksisterende aftaler. Men en godkendelse skal også tildeles efter objektive kriterier. Alle ansøgere skal behandles lige. Og godkendelsen kan først effektueres med 12 måneders varsel, svarende til opsigelsesvarslet i de gældende aftaler - fordi det er en ændring af vilkårene for kommunens eksisterende udbydere.

Forvaltningen foreslår, at kommunen også siger nej til at godkende, at sprogskoler, der har

driftsaftale med andre kommuner, tilbyder de tre almindelige danskuddannelser i København – uden en egentlig driftsaftale med Københavns Kommune.

Muligheden for at sige nej er indført ved årsskiftet for, at give kommunerne større mulighed for at planlægge det kommunale tilbud om danskuddannelse og styre økonomien på området.

Selvom Københavns Kommune - for bedre at kunne styre økonomien - siger nej til andre kommuners udbydere, så vil kommunens borgere fortsat have frit valg på tværs af kommunegrænserne.

Tilsvarende kan Københavns Kommunes egne udbydere tilbyde danskuddannelse til andre kommuners borgere, som tager til København, men udbyderne har ikke ret til at tilbyde danskuddannelse uden for Københavns Kommunes grænser.

Københavns Kommunes nej til godkendelse afskærer ikke andre kommuners skoler fra at tilbyde intro-dansk i Københavns Kommune. Som nævnt ovenfor kan andre kommuners skoler ifølge loven godt tilbyde den arbejdsmarkedsrettede undervisning til beskæftigede i København uden godkendelse fra Københavns Kommune.

Nyt kursus i danske samfundsforhold og dansk kultur og historie

Indførelsen af det nye kursus er et element i en række ændringer af integrationsloven, der vedtaget i Folketinget d. 25. juni 2010. (Se en oversigt over ændringerne i bilag 2).

Som en af konsekvenserne af ændringerne vil stort set alle udlændinge, der kommer til landet, i en periode være omfattet af integrationsloven. Dog skal der fortsat kun tilbydes et egentlig integrationsprogram til den gruppe, der i dag får tilbuddet. Det nye kursus skal derimod tilbydes til alle, der er omfattet af integrationsloven.

Kurset minder i indhold og omfang (forventet 40 undervisningstimer) om den særligt tilrettelagte undervisning i dansk kultur og danske samfundsforhold, som i forvejen skal tilbydes til deltagere i danskuddannelse. Det forventes dog, at indholdet i det nyere kursus i højere grad bliver fastlagt af integrationsministeriet.

Da det nye kursus skal tilbydes efter integrationsloven, kan det følges uafhængigt af en danskuddannelse. Hvor mange der vil tage imod kurset er usikkert, da mange udlændinge i København ikke sigter mod varigt ophold.

Forvaltningen foreslår, at opgaven med at tilbyde det nye kursus lægges hos CBSI, der i forvejen koordinerer det sammenlignelige kursus under danskuddannelsesloven, som sprogskolerne tilbyder. CBSI står for undervisningen til de fleste sproggrupper.

Det 'gamle' kursus efter danskuddannelsesloven afskaffes ikke, men kan forenkles, så man så vidt muligt undgår overlap.

Forvaltningen vil evaluere den valgte løsning efter 2 år.

Det nye kursus kan ikke tilbydes af andre end kommunale skoler, medmindre der gennemføres en annoncering.

Økonomi

Intro-dansk er undervisning efter danskuddannelsesloven, og udgifterne forventes afholdt af

budgettet til danskuddannelse (bevilling 7810 – efterspørgselsstyret indsats). Generelt er udgifterne omfattet af budgetgarantien, dvs. staten samlet betaler for udgiften over for kommunerne, men ikke over for den enkelte kommunes faktiske udgifter..

Staten forventer, at indførelsen af intro-dansk vil give besparelser svarende til 2 mio. kr. i Københavns Kommune i 2012 og frem.

Tabel 1: Københavns Kommunes andel af besparelsen (mio. kr.)

	2010	2011	2012	2013
Indtægtsnedgang	0,4	1,3	2,0	2,0

Forvaltningen forventer ingen besparelse i København. Og der er en risiko for stigende udgifter. Det er der følgende årsager til:

- Prisen for de nuværende danskuddannelser er væsentlig lavere i København - end staten forudsætter i beregningerne af besparelsen.
- Mange udlændinge tager i forvejen ikke en hel danskuddannelse, men kun nogle moduler.
- Det er usikkert, hvor mange der vil tage både intro-dansk og en almindelig danskuddannelse.

I henhold til kommunens finansieringsregler vedrørende kompensation for udgiftsændringer med baggrund i lovændringer vil den enkelte forvaltning i sager under 2 mio. kr. få Københavns Kommunes andel af kompensationen fra statens side. Mens den i større sager vil få den faktiske kompensation.

Denne sag vil formodentlig blive en mindre sag, hvor Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen skal afgive lidt under 2 mio. kr. til kommunekassen. Forvaltningen forventer dog at kunne finde finansiering til dette på danskundervisningsområdet. Forvaltningen har afsat en buffer i budgettet til at imødekomme efterspørgselsændringer (jf. sag nr. 2010-9289) og forventer med den nuværende status i 2010, at budgettet kan overholdes i kraft heraf.

Det nye samfundskursus afholdes efter integrationsloven og nedenstående finansieringsproblemstilling indgår i kommunens interne forhandlinger om de økonomiske konsekvenser af lovændringerne.

Staten forventer, at det nye kursus langt hen ad vejen kan finansieres, hvis kommunerne ophører med at bruge tolke i forbindelse med det eksisterende kursus, der afholdes efter danskuddannelsesloven, og medborgerskabsprøven forventes finansieret af brugerbetaling. Københavns Kommunes andel af den forudsatte, meget begrænsede merudgift til det nye kursus ses i tabellen:

Tabel 2: Københavns Kommunes andel af merudgiften (mio. kr.)

	2010	2011	2012	2013
Indtægtsnedgang	0,3	0,2	0,2	0,2

Forvaltningen mener, at merudgiften vil blive 1-2 mio. kr. om året. Selvom det er muligt at forenkle det eksisterende kursus ved indførelsen af det nye, så er kommunens forpligtelser i forhold til gamle kursus indtil videre uændret, da danskuddannelsesloven ikke er ændret. Søgningen til det nye kursus

vil formentlig blive højere end til det nuværende, fordi kurset forbereder til medborgerskabsprøven, der får betydning for muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Videre proces

Under forudsætning af udvalgets godkendelse tilbydes de nye undervisningstilbud på CBSI Sprogcenter, så borgerne får de nye valgmuligheder fra midten af året. Opgaven med at tilbyde intro-dansk annonceres.

Bilag

1. Skoler der har henvendt sig
2. Lovændringer på integrations- og danskuddannelsesområdet

Morten Binder

/Kaj Ove Christiansen

bilag

[1: Skoler der har henvendt sig](#)

[2: Lovændringer på integrations- og danskuddannelsesområdet](#)

